

Umowa o przyznaniu pomocy nr .....

zawarta w dniu .....20 .... r. w .....

między

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie,

al. Jana Pawła II Nr 70, NIP 5261933940, zwaną dalej „Agencją”,

reprezentowaną przez:

.....,

działającego(a) na podstawie pełnomocnictwa Prezesa Agencji nr ..... z dnia .....

a

.....

.....

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą¹⁾ w.....

.....

.....

NIP ¹⁾²⁾ .....

REGON ¹⁾ .....

KRS ¹⁾ .....

PESEL ¹⁾³⁾ .....

legitymującym (-ą) się: ¹⁾ .....

(*seria i numer dokumentu tożsamości*)

zwanym(-ą) dalej „Beneficjentem”

reprezentowanym przez: ¹⁾

.....

na podstawie przedłożonego dokumentu upoważniającego do zawarcia umowy ⁴⁾, którego kopię załączono do umowy.⁵⁾

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422, 2433 i 2727), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

Określenia i skróty

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy o przyznaniu pomocy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

_____

¹ Niepotrzebne skreślić.

² Nie dotyczy osób fizycznych objętych rejestrem PESEL, nieprowadzących działalności gospodarczej lub niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towaru i usług.

³ Wypełnia się w przypadku osoby fizycznej, której nadano numer PESEL.

⁴ Pełnomocnictwa, umowy spółki cywilnej albo uchwały wspólników spółki cywilnej, odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego.

⁵ Jeśli dotyczy – kopię dokumentu załącza się w przypadku, jeśli sposób reprezentacji jest inny niż wskazano we wniosku o przyznanie pomocy.

- 1) adres do doręczeń elektronicznych - adres elektroniczny, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), podmiotu korzystającego z publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej albo z kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, umożliwiający jednoznaczny identyfikację nadawcy lub adresata danych przesyłanych w ramach tych usług;⁶⁾
- 2) dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1857, z 2017 r. poz. 551 oraz z 2018 r. poz. 1691), stanowiącego dokument prawnego zabezpieczenia właściwego wydatkowania przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020⁷⁾;
- 3) EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- 4) elektroniczna skrzynka podawcza – dostępny publicznie środek komunikacji elektronicznej, w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 i z 2022 r. poz. 1087), służący do przekazywania dokumentu elektronicznego do Agencji przy wykorzystaniu Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej, o której mowa w art. 1 pkt 8 oraz art. 16 ust. 1 i 1a ww. ustawy tj. ARiMR/SkrytkaESP⁶⁾;
- 5) koszty kwalifikowalne operacji – koszty związane z realizacją operacji, które zostały poniesione i opłacone ze środków Beneficjenta i zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2101 oraz z 2022 r. poz. 2653) mogą zostać objęte pomocą w ramach operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w obszarze zielona energia w gospodarstwie;
- 6) młody rolnik – osobę fizyczną, która spełnia warunki określone w § 4 ust. 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2101 oraz z 2022 r. poz. 2653);
- 7) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji właściwy ze względu na miejsce realizacji operacji;
- 8) operacja – projekt, umowę, przedsięwzięcie lub inwestycję/inwestycje, realizowane przez Beneficjenta w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach

---

⁶ Wnioski o przyznanie pomocy, wnioski o płatność oraz inne dokumenty, składane mogą być w postaci elektronicznej do podmiotu wdrażającego na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, jeżeli w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy albo w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym, albo w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej podmiotu wdrażającego została przewidziana taka możliwość. Doręczenie korespondencji na elektroniczną skrzynkę podawczą, zgodnie z art. 147 ust. 2 i 3 ustawy o doręczeniach elektronicznych, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego do czasu zaistnienia obowiązku stosowania ustawy o doręczeniach elektronicznych przez podmiot publiczny, o którym mowa w art. 155 niniejszej ustawy;

⁷ Dotyczy beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

- rolnych” typ operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych”, zgodnie z kryteriami ustanowionymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz w sposób pozwalający na osiągnięcie celów dla danego typu operacji określonych w tym Programie w obszarze zielona energia w gospodarstwie;
- 9) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność;
- 10) pomoc – pomoc finansową przyznaną na realizację operacji z publicznych środków krajowych i unijnych, polegającą na refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji, poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta w wysokości oraz zgodnie z warunkami określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2101 oraz z 2022 r. poz. 2653), w umowie oraz przepisach odrębnych;
- 11) Program (PROW 2014–2020) – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, o którym mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2015 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (dalej: PROW) na lata 2014–2020 oraz adresie strony internetowej, na której został on zamieszczony (M.P. poz. 541), wraz ze zmianami, o których mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2016 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 496), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 stycznia 2017 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 161), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 sierpnia 2017 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 819), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2018 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 692), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2018 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. z 2019 r. poz. 21), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2019 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 434), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 stycznia 2020 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 62) oraz Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2020 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 793) oraz Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2021 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 288), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2021 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 840), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2022 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 316), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2022 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. poz. 1013) oraz Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 grudnia 2022 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian PROW na lata 2014–2020 (M.P. z 2023 r. poz. 1);
- 12) rachunek bankowy – rachunek bankowy prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza bądź wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla

- Beneficjenta, w przypadku gdy Beneficjent ubiegał się lub będzie ubiegał się o wypłatę zaliczki;
- 13) rozporządzenie – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2101 oraz z 2022 r. poz. 2653);
  - 14) rozporządzenie w sprawie formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność w ramach niektórych działań i poddziałań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1488 oraz z 2022 r. poz. 155 i 1423);
  - 15) rozporządzenie w sprawie zaliczek – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1857 z 2017 r. poz. 551 oraz z 2018 r. poz. 1691);
  - 16) rozporządzenie 640/2014 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.);
  - 17) rozporządzenie 808/2014 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.);
  - 18) rozporządzenie 1303/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.);
  - 19) rozporządzenie 1305/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
  - 20) rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego

- Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 759, poz. 759 i 1021, z 2019 r. poz. 760, z 2020 r. poz. 839 oraz z 2021 r. poz. 389 i 2212),
- 21) stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii – stan zagrożenia epidemicznego i stan epidemii w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, 2280, 2674, 2705 i 2770);
  - 22) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
  - 23) ustawa – ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422, 2433 i 2727);
  - 24) ustawa o doręczeniach elektronicznych – ustawę z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569, 1002 i 2754).
  - 25) ustawa o finansach publicznych – ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.);
  - 26) ustawa o finansowaniu wspólnej polityki rolnej – ustawę z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2068);
  - 27) ustawa prawo budowlane – ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.);
  - 28) ustawa prawo pocztowe – ustawę z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042);
  - 29) wniosek o płatność – wniosek o płatność końcową wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji;
  - 30) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach Programu, zgodnie z przepisami art. 45 rozporządzenia 1305/2013, art. 20 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2068) oraz rozporządzenia w sprawie zaliczek⁷⁾;

§ 2

Zakres przedmiotowy umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” typ operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach Programu w obszarze zielona energia w gospodarstwie.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia celu szczegółowego dla typu operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” - „Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów i pozostałości oraz innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki”.
3. Celem operacji jest: „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie rolnym”.
4. Wskaźnikiem osiągnięcia celu operacji jest prowadzenie działalności związanej z przyznaną pomocą w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności

końcowej oraz utrzymanie inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.

5. Operacja zostanie zrealizowana na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 2 do umowy.
6. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie.
7. Realizacja operacji obejmuje:
  - 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, przy czym w przypadku instalowania urządzeń do wytwarzania energii elektrycznej z energii promieniowania słonecznego w gospodarstwie na budynkach, pokrycie dachu na tych budynkach nie może być wykonane z wykorzystaniem wyrobów zawierających azbest, a urządzenia objęte pomocą będą usytuowane na gruntach rolnych zabudowanych;
  - 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 3, z zastrzeżeniem zachowania terminu na zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność wskazanego w § 8 ust. 1 pkt 4 oraz z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 lub § 6 ust. 6;
  - 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność a w przypadku, gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 8 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów;
  - 4) osiągnięcie celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 3, z zastrzeżeniem terminu określonego w § 8 ust. 1 pkt 4 oraz z zastrzeżeniem § 6 ust. 6;
8. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji obejmuje również:
  - 1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji;
  - 2) zamontowanie oraz uruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia oraz wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do prowadzenia działalności, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy;
- nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 3, z zastrzeżeniem terminu określonego w § 6 ust. 1 pkt 2 oraz z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 lub § 6 ust. 6;
9. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta jakichkolwiek czynności związanych bezpośrednio z jego realizacją.
10. W przypadku gdy Beneficjentowi wypłacono zaliczkę, Beneficjent zobowiązuje się do jej wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem, przez co należy rozumieć wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z umową, w tym zgodnie z postanowieniami ust. 1–9 oraz § 5 ust. 1 pkt 1 i 2, co będzie weryfikowane na podstawie transakcji przeprowadzonych z wyodrębnionego rachunku bankowego.¹⁾⁷⁾

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi jednorazowo, na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....),⁸⁾ jednak nie więcej niż ..... %⁹⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. W przypadku, gdy Beneficjent we wniosku o przyznanie pomocy/ składając wniosek Beneficjenta o zaliczkę po zawarciu umowy¹⁾ wnioskował o wypłatę zaliczki, wypłata zaliczki nastąpi niezwłocznie, po pozytywnej ocenie przez Agencję dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki o którym mowa w § 15 ust. 4 złożonego z zachowaniem terminów jego dostarczenia wskazanych w § 15 ust. 6. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1 w wysokości ..... zł (słownie złotych:.....), nie więcej jednak niż ..... %¹⁰⁾ przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.¹⁾⁷⁾
3. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 2, złoży wniosek o płatność, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.¹⁾⁷⁾
4. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, po wypłacie zaliczki, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej .....%¹⁰⁾ przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości § 11 ust. 6 pkt 2 i ust. 7 stosuje się odpowiednio.¹⁾⁷⁾
5. Rozliczenie zaliczki przez Beneficjenta, zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie zaliczek, nastąpi jednorazowo w kwocie ..... zł (słownie złotych: .....)¹⁾⁷⁾.
6. Zaliczka zostanie wypłacona na wyodrębniony rachunek bankowy Beneficjenta, przeznaczony wyłącznie do obsługi zaliczki, nr....., w banku .....
Z wyodrębnionego rachunku bankowego mogą być wykonywane jedynie transakcje dotyczące kosztów kwalifikowalnych operacji¹⁾⁷⁾.

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

---

⁸ Wysokość pomocy określa się do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu, w obszarze zielona energia w gospodarstwie, wynosi maksymalnie na jednego Beneficjenta i na jedno gospodarstwo rolne **150 tys. zł**. Przy ustalaniu limitu, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych.

Pomoc przyznaje się na operację w obszarze zielona energia w gospodarstwie o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej **15 tys. zł**.

⁹ Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez Beneficjenta, nie więcej jednak niż:

1) 50% kosztów kwalifikowalnych operacji, z zastrzeżeniem pkt 2;

2) 60% kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku operacji realizowanych przez młodego rolnika - i nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych.

¹⁰ Zgodnie z przepisami art. 45 ust. 4 rozporządzenia 1305/2013.

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, przepisach ustawy, rozporządzenia oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności:
  - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy w formie rozliczenia bezgotówkowego, z wyjątkiem kosztów ogólnych poniesionych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 11 września 2015 r. włącznie;
  - 2) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych,
  - 3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
    - a) nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania dóbr, na które została przyznana i wypłacona pomoc, oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wiarygodności jako formy zabezpieczeń kredytów/ pożyczek udzielanych na realizację operacji, z zastrzeżeniem § 13,
    - b) prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany sposobu lub miejsca jej prowadzenia i z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 13,
    - c) umożliwienia przedstawicielom Agencji dokonywania kontroli i wizyt w miejscu realizacji operacji,
    - d) umożliwienia przedstawicielom Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, organów Krajowej Administracji Skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonania audytów i kontroli dokumentów związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji lub w siedzibie Beneficjenta,
    - e) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta albo osoby reprezentującej Beneficjenta będącego osobą prawną lub spółką osobową w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych w trakcie audytów, wizyt i kontroli określonych w lit. c oraz lit. d, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
    - f) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji w zakresie mogącym mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie, przepisach ustawy i rozporządzenia lub umowie,
    - g) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
    - h) utrzymania deklarowanej wielkości i sposobu prowadzenia produkcji rolnej, a także założeń dotyczących miejsca realizacji operacji oraz zakresu rzeczowego operacji mających wpływ na przyznanie pomocy w związku z przyznaną liczbą punktów, o których mowa w § 16 rozporządzenia, przy czym w przypadku podjęcia przez Beneficjenta zobowiązania do ukończenia szkolenia w programie którego znajdowały się zagadnienia dotyczące efektywności energetycznej gospodarstwa zobowiązanie to musi być spełnione nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania płatności końcowej,
  - 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
    - a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
    - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia 1305/2013, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo

- c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
  - 5) prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie, w sposób i zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników”, przez 5 lat od dnia przyznania pomocy przez Agencję, chyba że Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów. W ewidencji tej powinny być uwzględnione wszystkie zdarzenia związane z realizacją operacji oraz prowadzeniem gospodarstwa;
  - 6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminu wskazanego w § 8 ust. 1 pkt 4, z zastrzeżeniem § 6 ust. 5 i 6;
  - 7) spełnienia wymagań określonych odrębnymi przepisami prawa w odniesieniu do realizowanej operacji, jeżeli ich spełnienie jest wymagane w odniesieniu do realizowanej operacji, co zostanie udokumentowane przy złożeniu wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 3, z zastrzeżeniem terminu określonego w § 8 ust. 1 pkt 4 oraz z zastrzeżeniem § 6 ust. 6;
  - 8) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia zawarcia umowy do dnia wypłaty płatności końcowej;
  - 9) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji w terminie wskazanym w § 3 ust. 7 pkt 4 oraz ich zachowania przez cały okres, w jakim Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013.
2. Beneficjent zobowiązuje się do udokumentowania realizacji wymagań związanych z przyznaną pomocą, zgodnie z postanowieniami umowy, poprzez złożenie w oddziale regionalnym odpowiednich dokumentów wraz z wnioskiem o płatność, z zastrzeżeniem, że udokumentowanie zobowiązania do ukończenia szkolenia w programie którego znajdowały się zagadnienia dotyczące efektywności energetycznej gospodarstwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. h odbywa się z uwzględnieniem terminu 12 miesięcy od dnia otrzymania płatności końcowej; wykaz dokumentów niezbędnych do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzających spełnienie warunków wypłaty pomocy zawiera formularz wniosku o płatność.
  3. Beneficjent zobowiązuje się do udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji Programu do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
  4. W przypadku, gdy w okresie obowiązywania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii lub wprowadzenia stanu nadzwyczajnego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, Beneficjent nie spełnia warunków wypłaty pomocy lub nie realizuje innych zobowiązań związanych z przyznaną pomocą, Beneficjent może spełnić te warunki lub zrealizować te zobowiązania w terminie późniejszym, uzgodnionym z Agencją, jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r. Uzgodnienie tego terminu odbywa się w oparciu o uzasadniony wniosek Beneficjenta wskazujący okoliczności wpływające na brak możliwości spełnienia warunków wypłaty pomocy lub realizację innych zobowiązań związanych z przyznaną pomocą.

§ 6

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy lub ich kopiami (potwierdzonymi za zgodność z oryginałem, z zastrzeżeniem ust. 3) potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność:
  - 1) w następujący sposób:
    - a) w oddziale regionalnym osobiście lub przez upoważnioną osobę albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu ustawy prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo
    - b) w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą, albo w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych⁶⁾, albo
    - c) osobiście lub przez upoważnioną osobę za pośrednictwem biura powiatowego Agencji znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego,
    - d) za pomocą formularza, o którym mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność;
  - 2) po zakończeniu realizacji całości operacji przed upływem 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r. w terminie od dnia ..... do dnia ..... 20..... r.
2. Wniosek o płatność składa się w formie określonej w § 16 na formularzu udostępnionym przez Agencję, dostępnym w oddziałach regionalnych oraz na stronie internetowej Agencji.
3. W przypadku złożenia przez Beneficjenta wraz z wnioskiem o płatność oryginałów faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej oraz dokumentów potwierdzających płatność, po wykonaniu ich kopii Agencja dokona ich zwrotu Beneficjentowi. Jednocześnie istnieje możliwość złożenia przez Beneficjenta kopii faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej oraz dokumentów potwierdzających płatność poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem lub potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji, podmiot który wydał dokument lub Beneficjenta. Podczas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii lub stanu nadzwyczajnego wprowadzonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 załączane do wniosku o płatność kopie dokumentów wymagające:
  - potwierdzenia za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, albo
  - poświadczenia za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem,można dołączyć bez wymaganego potwierdzenia lub poświadczenia za zgodność z oryginałem.
4. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1 pkt 2, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach, uwzględniając termin wskazany w § 8 ust. 1 pkt 4, z zastrzeżeniem ust. 6. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z drugiego wezwania Agencji, skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6 oraz § 5 ust. 4.
5. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji przed terminem określonym w ust. 1 pkt 2. Agencja może uwzględnić wniosek o płatność złożony po terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, lub po terminie wynikającym z drugiego wezwania Agencji, o którym mowa w ust. 4, o ile nie została wypowiedziana umowa i nie upłynął termin wskazany w § 8 ust. 1 pkt 4, z zastrzeżeniem ust. 6 i § 5 ust. 4.
6. Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta, złożoną najpóźniej w dniu, w którym upływa termin określony w ust. 1 pkt 2, a w przypadku, o którym mowa w ust. 4, nie później niż w dniu, w którym upływa termin wynikający z drugiego wezwania, o którym mowa w ust. 4,

może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji lub złożenie wniosku o płatność po upływie terminu określonego w § 8 ust. 1 pkt 4 w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia upływu tego terminu, z zastrzeżeniem § 5 ust. 4, z tym że nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r. Agencja nie rozpatrzy prośby Beneficjenta w tym zakresie złożonej bez zachowania określonego powyżej terminu. Przepis § 12 ust. 5 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydłużenia terminu realizacji operacji lub terminu na złożenie wniosku o płatność, czas wydłużenia realizacji operacji lub złożenia wniosku o płatność nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

7. W przypadku wniesienia wniosku o płatność na elektroniczną skrzynkę podawczą – o terminowości złożenia decyduje data wprowadzenia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego Agencji. Potwierdzeniem jego dostarczenia jest automatycznie utworzone urzędowe poświadczenie odbioru wystawione przez Agencję. Natomiast w przypadku wniesienia wniosku o płatność na adres do doręczeń elektronicznych o terminowości złożenia decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy o doręczeniach elektronicznych.

§ 7

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w Programie, ustawie, rozporządzeniu, przepisach odrębnych oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają dotyczących ich wymagań, Agencja wzywa Beneficjenta w formie określonej w § 16 do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku, gdy pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2, Beneficjent nie usunął braków, Agencja ponownie wzywa Beneficjenta w formie określonej w § 16 do usunięcia braków, w tym złożenia dodatkowych wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
4. Na uzasadnioną prośbę Beneficjenta złożoną w formie określonej w § 16 nie później niż przed upływem terminu określonego w ust. 2 lub ust. 3, Agencja może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez Beneficjenta określonych czynności o okres nieprzekraczający 30 dni. Przedłużenie terminu wykonania określonych czynności w toku rozpatrywania wniosku o płatność może nastąpić więcej niż raz, jeżeli okres tego przedłużenia nie przekracza łącznie 30 dni, z zastrzeżeniem § 5 ust. 4.
5. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta w formie określonej w § 16 do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Postanowienia ust. 4 stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku przesłania uzupełnień, wyjaśnień lub poprawnie sporządzonych dokumentów:
  - 1) przesyłką rejestrowaną nadaną w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu ustawy prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej – o terminowości złożenia decyduje dzień, w którym nadano tę przesyłkę, albo
  - 2) w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą – o terminowości złożenia decyduje data wprowadzenia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego Agencji. Potwierdzeniem jego dostarczenia jest

automatycznie utworzone urzędowe poświadczenie odbioru wystawione przez Agencję. Natomiast w przypadku wniesienia ich w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych – o terminowości złożenia decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy o doręczeniach elektronicznych, albo

- 3) w innej formie – o terminowości złożenia decyduje data wpływu do oddziału regionalnego lub biura powiatowego, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 lit. c.
7. Jeżeli Beneficjent pomimo powtórnego wezwania, o którym mowa w ust. 3, nie złożył brakujących lub poprawnych dokumentów w wyznaczonym terminie, bądź nie wyjaśnił faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub nie przedstawił dowodów na potwierdzenie tych faktów, o których mowa w ust. 5, Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został prawidłowo wypełniony oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów, z zastrzeżeniem ust. 4.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane wizyty w miejscu lub kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
10. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości wypłaty pomocy, termin rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 9, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje Beneficjenta w formie określonej w § 16.
11. W przypadkach, o których mowa w ust. 2–3 lub ust. 5, termin rozpatrywania wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 9, ulega przedłużeniu o okresy dokonywania przez Beneficjenta określonych czynności.
12. W przypadku uchybienia terminu wykonania przez Beneficjenta czynności, o których mowa w ust. 2–3 lub ust. 5, Agencja na prośbę Beneficjenta złożoną w formie określonej w § 16 przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli dostępne są środki finansowe na wypłatę pomocy i nie doszło do wypowiedzenia umowy, a Beneficjent:
  - 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
  - 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
  - 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.
13. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta w formie określonej w § 16.
14. W przypadku uzasadnionych zmian dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
15. W przypadku, gdy wraz z wnioskiem o płatność złożonym w terminie wskazanym w § 6 ust. 1 pkt 2 lub złożonym przed tym terminem Beneficjent złoży prośbę dotyczącą wprowadzenia zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, bieg terminu na rozpatrzenie wniosku o płatność wskazanego w ust. 9 liczony jest od dnia zawarcia aneksu wprowadzającego zmiany w tym zakresie.

§ 8

Warunki wypłaty pomocy

1. Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu pomocy, jeżeli Beneficjent:

- 1) zrealizował operację, w tym poniósł i opłacił związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku – nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 i § 6 ust. 6;
  - 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
  - 3) udokumentował zrealizowanie operacji, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych;
  - 4) złożył wniosek o płatność przed upływem 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy, z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 i § 6, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.;
  - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 15 ust. 1;
  - 6) udokumentował zrealizowanie zakresu rzeczowego operacji obejmującego wykonanie robót budowlanych, w tym w zakresie budowy infrastruktury technicznej niezbędnej do instalacji urządzeń do pozyskania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego i magazynowania tej energii, na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej lub elektronicznej, o której mowa w art. 647 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339) zawartej z wykonawcą tych robót, w której wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a Beneficjent zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia;
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi w ramach wniosku o płatność. Odsetki naliczone od zaliczki na wyodrębnionym dla zaliczki rachunku bankowym, naliczone od dnia wpływu zaliczki na ten rachunek podlegają rozliczeniu we wniosku o płatność lub podlegają zwrotowi na rachunek bankowy wskazany przez Agencję.¹⁷⁷⁾
  3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji oraz jego wskaźnik zostały osiągnięte, z zastrzeżeniem ust. 4.
  4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
  5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
  6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia całkowitej kwoty pomocy określonej w umowie.
  7. W przypadku:
    - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, które mogą być ponoszone od dnia 1 stycznia 2014 r., kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;

- 2) stwierdzenia finansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych - kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z udziałem innych środków publicznych,
  - 3) naruszenia zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h, jeżeli naruszenie tych zobowiązań miało wpływ na przyznanie pomocy w tym, w związku z przyznaną liczbą punktów, o których mowa w § 16 rozporządzenia, w taki sposób, że operacja nie uzyskiwałaby liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy - pomocy nie wypłaca się;
  - 4) nieprowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie w sposób i zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” przez 5 lat od dnia przyznania pomocy przez Agencję, chyba że Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów - kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 3% tej kwoty, za każdy rok nieprowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie lub księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów;
  - 5) niezrealizowania działań informacyjnych i promocyjnych, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie wskazanym w § 5 ust. 1 pkt 8 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
  - 6) gdy zdarzenie powodujące poniesienie kosztów kwalifikowalnych operacji nie zostało, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 4, uwzględnione przez Beneficjenta w oddzielnym systemie rachunkowości, albo do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia 1305/2013, koszty danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
  - 7) uniemożliwienia przeprowadzania kontroli lub wizyt związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;
  - 8) nieprzedstawienia umowy z wykonawcą o której mowa w ust. 1 pkt 6 dotyczącej wykonania robót budowlanych, koszty kwalifikowalne operacji, które powinny być objęte umową z wykonawcą zawartą w formie pisemnej lub elektronicznej, podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 25%.
8. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla poszczególnych pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.
9. W przypadku, gdy wnioskowana przez Beneficjenta we wniosku o płatność kwota pomocy jest wyższa o więcej niż 10% od kwoty obliczonej przez Agencję na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych, kwotę refundacji pomniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą wnioskowaną a kwotą obliczoną na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Pomniejszenie nie ma zastosowania, jeżeli Beneficjent udowodni, że nie ponosi winy za włączenie niekwalifikującej się kwoty do kwoty pomocy wnioskowanej we wniosku o płatność.¹¹⁾

---

¹¹ Art. 63 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.).

10. Jeżeli ogólna ocena prowadzi do ustalenia przez Agencję poważnej niezgodności, albo, jeżeli ustalono, że Beneficjent przedstawił fałszywe dowody w celu otrzymania pomocy lub w wyniku zaniedbania nie dostarczył niezbędnych informacji, odmawia się wypłaty pomocy lub pomoc podlega zwrotowi w całości. Beneficjent zostaje dodatkowo wykluczony z takiego samego środka lub rodzaju operacji w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność, oraz w kolejnym roku kalendarzowym¹²).
11. Płatność końcowa jest dokonywana pod warunkiem złożenia przez Beneficjenta we właściwym oddziale regionalnym, z uwzględnieniem miejsca i sposobu składania wniosku o płatność wskazanego w § 6 ust. 1, poprawnego i kompletnego sprawozdania końcowego z realizacji operacji wraz z wnioskiem o płatność.
12. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza, bądź wyodrębniony rachunek bankowy, prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta, w przypadku gdy Beneficjent ubiegał się lub będzie ubiegał się o wypłatę zaliczki, wskazany w:
  - 1) zaświadczeniu z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wskazującym numer rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, albo
  - 2) kopii umowy z bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową na prowadzenie rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, lub części tej umowy, pod warunkiem, że ta część będzie zawierać dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych, albo
  - 3) oświadczeniu Beneficjenta o numerze rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, na który mają być przekazane środki finansowe, albo
  - 4) innym dokumencie z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej świadczącym o aktualnym numerze rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, pod warunkiem, że będzie on zawierał dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych- stanowiącym załącznik do wniosku o przyznanie pomocy, w przypadku gdy Beneficjent ubiegał się o wypłatę zaliczki na realizację operacji lub do wniosku Beneficjenta o zaliczkę składanego po zawarciu umowy lub do wniosku o płatność.
13. Przedkładana informacja o numerze rachunku bankowego musi zawierać co najmniej: imię i nazwisko/pełną nazwę Beneficjenta, bądź jego cesjonariusza, nazwę banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy, numer oddziału oraz nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba oddziału banku oraz numer rachunku bankowego w standardzie NRB, a w przypadku składania oświadczenia Beneficjenta podpis składającego oświadczenie.
14. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie przedłożyć Agencji jeden z dokumentów, o których mowa w ust. 12, zawierający aktualną informację o numerze rachunku, jednak nie później niż wraz z wnioskiem o płatność.

§ 9 Oświadczenia Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:
  - 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych;

---

¹² Art. 35 ust. 5 i 6 rozporządzenia 640/2014.

- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: ..... wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
  - 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia 640/2014;
  - 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy.
2. Beneficjent¹³⁾ dołącza do umowy oświadczenie:
- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy/o niepozostawaniu w związku małżeńskim/ o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;¹⁾
  - 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli gospodarstwa, a w przypadku gdy współwłaścicielem albo współwłaścicielami są osoby fizyczne również ich małżonków o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy/ współwłaściciela albo współwłaścicieli gospodarstwa o niepozostawaniu w związku małżeńskim/ współwłaściciela albo współwłaścicieli gospodarstwa o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej.¹⁾

§ 10

Wypowiedzenie umowy

1. Wypowiedzenie umowy następuje w przypadku:
  - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność;
  - 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 3 i 4 w terminie wskazanym w § 3 ust. 7 pkt 4;
  - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w określonym w umowie terminie, z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 i § 6 ust. 4-6;
  - 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
    - a) od realizacji operacji, lub
    - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy, z zastrzeżeniem §11 ust. 1-2;
  - 5) odmowy wypłaty całości pomocy na podstawie przesłanek określonych w § 8 ust. 4;
  - 6) stwierdzenia, do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej nieprawidłowości¹⁴⁾ związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. c-e lub § 8 ust. 1;
  - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 35 ust. 5 lub 6 rozporządzenia 640/2014;
  - 8) orzeczenia wobec Beneficjenta zakazu dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
  - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy.

---

¹³ Dotyczy osób fizycznych oraz współników spółek cywilnych będących osobami fizycznymi.

¹⁴ W rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia 1303/2013.

2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego w formie określonej w § 16.

§ 11

Zwrot pomocy finansowej

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z ustawą, rozporządzeniem, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:¹⁵⁾
  - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 10;
  - 2) niespełniania przez Beneficjenta co najmniej jednego ze zobowiązań określonych umową, w tym:
    - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, które mogą być ponoszone od dnia 1 stycznia 2014 r., przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
    - b) stwierdzenia finansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
    - c) nieutrzymania do dnia w którym upłynie 5 lat od dokonania płatności końcowej, zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h, z zastrzeżeniem lit. d, mających wpływ na przyznanie pomocy w tym, w związku z przyznaną liczbą punktów, o których mowa w § 16 rozporządzenia w taki sposób, że operacja nie uzyskaby liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy - w takich przypadkach zwrotowi podlega wypłacona kwota pomocy, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2 pkt 1;
    - d) nieudokumentowania ukończenia szkolenia w programie którego znajdowały się zagadnienia dotyczące efektywności energetycznej gospodarstwa, w przypadku, gdy beneficjent zobowiązał się do odbycia tego szkolenia nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania płatności końcowej - w takich przypadkach zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy, jeżeli niespełnienie tego zobowiązania spowoduje, że operacja nie uzyskaby liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy,
    - e) naruszenia ograniczeń lub warunków, do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, w zakresie:
      - przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
      - sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą, przy czym w takich przypadkach kwoty nienależnie wypłacone odzyskiwane są w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
    - f) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą - do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej - przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie, z tym, że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,

---

¹⁵ Zgodnie z przepisami ustawy.

- g) nieprowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie w sposób i zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” przez 5 lat od dnia przyznania pomocy przez Agencję, chyba że Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów - przy czym zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok nieprowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie lub księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów,
  - h) uniemożliwienia przeprowadzania kontroli i wizyt związanych z przyznaną pomocą - do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej - przy czym w takim przypadku pomoc podlega zwrotowi w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli lub wizyty uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli lub wizyty,
  - i) nieudostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji - do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, o których mowa w § 5 ust. 3 - przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
  - j) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w terminie wskazanym w § 5 ust. 1 pkt 8 - przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym, że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
  - k) niezapewnienia trwałości operacji, zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013 - do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej - przy czym w takim przypadku kwoty nienależnie wypłacone odzyskiwane są w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie;
- 3) innych władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi - przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1 Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 8 ust. 1 przy czym w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c po wypłacie całości pomocy, pomoc wypłaconą pomniejsza się o 3% za każdy rok niespełnienia danego zobowiązania, lub
  - 2) jeżeli uzyskał zwolnienie, o którym mowa w § 14 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są, w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta wyznaczonym w piśmie powiadamiającym go o konieczności zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.

5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia pisma powiadamiającego o konieczności zwrotu środków, a po upływie tego terminu – do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka:¹⁾⁷⁾¹⁶⁾
  - 1) wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem,
  - 2) pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości,- podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania zaliczki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi wezwania do jej zwrotu.
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.¹⁾⁷⁾
8. Zwrotu środków finansowych, o których mowa w ust. 3, ust. 5, ust. 6¹⁾⁷⁾ wraz z należnymi odsetkami Beneficjent dokona na rachunek bankowy Agencji, przeznaczony dla środków odzyskiwanych lub zwróconych przez Beneficjenta w ramach PROW 2014–2020 o numerze **05 1010 1010 0088 2014 9840 0000**. Podmiot zobligowany do zwrotu środków finansowych w tytule wpłaty podaje numer umowy oraz zaznacza, iż dokonuje zwrotu środków finansowych nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy lub środków finansowych wypłaconych tytułem zaliczki w ramach typu operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych”.

§ 12

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, przy czym zmiana ta nie może powodować:
  - 1) zmiany celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji;
  - 2) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych;
  - 3) zmiany założeń w realizacji operacji lub mających wpływ na przyznanie pomocy w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby liczby punktów, o których mowa w § 16 rozporządzenia, wymaganych do przyznania pomocy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy.
2. Zmiana umowy wymaga zachowania formy określonej w § 16 pod rygorem nieważności.
3. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
  - 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 8 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 1 i 5 oraz § 8 ust. 5;
  - 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nie naruszających przepisów ustawy prawo budowlane i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;
  - 3) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 6 ust. 1 pkt 2.
4. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
  - 1) zmian zakresu rzeczowego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy uzasadnionych analizą potrzeb gospodarstwa Beneficjenta, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 3, o ile w wyniku tej zmiany osiągnięty zostanie cel operacji oraz wskaźnik jego realizacji określone w § 3 ust. 3 i 4 - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność; w przypadku niedotrzymania tego

---

¹⁶ Zgodnie z przepisami ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej.

- terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 2) zmiany dotyczącej terminu złożenia wniosku o płatność, z zastrzeżeniem zachowania terminu wskazanego w § 8 ust. 1 pkt 4, oraz z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 i § 6 ust. 6 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność lub po drugim wezwaniu Agencji, o którym mowa w § 6 ust. 4. Agencja nie rozpatrzy wniosku Beneficjenta o zmianę umowy złożonego bez zachowania tego terminu, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 3;
  - 3) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych, na których realizowane są w ramach operacji inwestycje – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
  - 4) udzielenia Beneficjentowi zaliczki na realizację operacji, jeżeli na wniosek Beneficjenta złożony w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy Beneficjent będzie ubiegał się o jej wypłatę;⁷⁾
  - 5) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy wynikającego ze zmian, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lub uzasadnionego wzrostem kosztów poszczególnych pozycji zakresu rzeczowego operacji określonego w załączniku nr 1 do umowy, przy czym zwiększona kwota pomocy nie może przekroczyć limitu pomocy określonego w § 8 ust. 1b pkt 2 rozporządzenia i limitu dostępnych środków w budżecie na realizację tego typu operacji. Wniosek w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem zawierającym rozeznanie rynku, Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność którego ta zmiana dotyczy. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.
5. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy. Wezwanie przez Agencję Beneficjenta do wykonania określonych czynności w toku postępowania o zmianę umowy, wydłuża termin rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy o czas wykonania przez Agencję tych czynności.

§ 13

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa Beneficjenta

1. W przypadku, gdy pomoc nie została w całości rozliczona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa Beneficjenta albo jego części na warunkach określonych w ustawie i rozporządzeniu. W tym celu następca prawny Beneficjenta albo nabywca gospodarstwa Beneficjenta albo jego części składa w oddziale regionalnym wniosek o przyznanie pomocy następcy prawnego Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub jego części - sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję. Złożenie wniosku przez nabywcę gospodarstwa rolnego lub jego części poprzedza zgłoszenie Agencji przez Beneficjenta zamiaru zbycia gospodarstwa albo jego części.
2. W przypadku zaistnienia w okresie 5 lat liczonym od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
  - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział lub przekształcenie

- Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy i przejmie zobowiązania dotychczasowego Beneficjenta;
- 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a–b, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celów i zakresu operacji.
  3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, w formie określonej w § 16 wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
  4. Agencja może wyrazić zgodę na:
    - 1) zbycie gospodarstwa rolnego lub jego części lub połączenie lub podział lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli:
      - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
      - b) w wyniku przeniesienia praw własności albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
      - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w Programie, przepisom rozporządzenia 1305/2013, ustawy, rozporządzenia i postanowieniom umowy;
    - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
      - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych dóbr nie naruszy celów i zakresu operacji, określonych w Programie, rozporządzeniu oraz postanowieniach umowy,
      - b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
      - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostaną naruszone cele i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych;
    - 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
      - a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
      - b) w wyniku przeniesienia własności albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
      - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w Programie, przepisom rozporządzenia 1305/2013, ustawy, rozporządzenia i postanowieniom umowy.
  5. Agencja, po rozpatrzeniu pisma Beneficjenta, o którym mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
  6. Beneficjent albo nabywca albo następca prawny, stosownie do zakresu zdarzenia, zobowiązany jest niezwłocznie po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 2, albo w wyznaczonym przez Agencję terminie, złożyć w oddziale regionalnym niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
    - 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji),

lub przekształcenie lub połączenie lub podział Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;

- 2) dokumenty potwierdzające przejście przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejścia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy o przyznaniu pomocy zawartej z Beneficjentem;
- 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
- 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 4

- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.

7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 4, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013.
8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, postanowienia ust. 1–7 nie mają zastosowania. Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji w formie określonej w § 16 o planowanej zmianie oraz do przedłożenia po jej dokonaniu dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej.

§ 14

Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności

1. W przypadku niewykonania co najmniej jednego ze zobowiązań, o których mowa w § 5, § 6 ust. 1–2, z zastrzeżeniem § 6 ust. 4-6 oraz § 8 ust. 1, z powodu zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, określonych w przepisach unijnych¹⁷, Beneficjent może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania.
2. W sprawie zwolnienia z wykonania któregośkolwiek ze zobowiązań, o których mowa w ust. 1, Beneficjent składa w oddziale regionalnym wniosek, zawierający opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać czynności złożenia takiego wniosku.

§ 15

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną

---

¹⁷ Art. 2 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.) oraz art. 4 rozporządzenia 640/2014.

na formularzu przekazanym przez Agencję, podpisywany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku zgodnie z § 7 ust. 2 lub 3 - nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania.

2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
  - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
  - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
  - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 11.

Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową we właściwym oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregokolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2–3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisyjnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisyjnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

4. W przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę, zabezpieczeniem właściwego jej wydatkowania oraz warunkiem jej wypłaty jest ustanowienie dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, tj.: ..... odpowiadającego 100% kwoty zaliczki¹⁷⁾¹⁸⁾.
5. Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, o którym mowa w ust. 4, musi być zobowiązaniem nieodwołalnym, bezwarunkowym i bezzwłocznym do zapłaty na rzecz Agencji każdej kwoty do maksymalnej wysokości kwoty gwarantowanej na pierwsze żądanie zawierające oświadczenie Agencji, że Beneficjent nie wywiązał się ze zobowiązań wynikających z uczestnictwa w mechanizmie Wspólnej Polityki Rolnej w ramach Programu, których wykonanie zabezpieczać ma wystawiony dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, przy czym¹⁷⁾:
  - 1) w przypadku zabezpieczenia wypłaty zaliczki w postaci zastawu na papierach wartościowych Skarbu Państwa, Agencja wypłaci zaliczkę niezwłocznie po zawarciu pomiędzy Beneficjentem i Agencją umowy zastawu oraz po otrzymaniu kopii dokumentu potwierdzającego dokonanie blokady papierów wartościowych Skarbu Państwa zastawionych tytułem zabezpieczenia wypłaty zaliczki¹⁷⁾;
  - 2) dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, w formie gwarancji winien zostać wystawiony przez instytucje finansowe upoważnione do gwarantowania długu celnego, które zawarły z Agencją umowę o współpracy i w związku z tym posiadają numer nadany w prowadzonym przez Agencję Rejestrze Upoważnionych Gwarantów (RUG)¹⁷⁾.
6. Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki powinien być ustanowiony na czas określony, uwzględniający okres liczony od dnia wystawienia dokumentu potwierdzającego ustanowienie zabezpieczenia zaliczki do dnia wskazanego w umowie, jako dzień złożenia wniosku o płatność, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 oraz okres niezbędny do rozliczenia zaliczki nie krótszy niż 4 miesiące. Ważny dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, odpowiadający 100% kwoty zaliczki Beneficjent powinien dostarczyć po zawarciu umowy lub aneksu do umowy, na podstawie których przyznano zaliczkę, jednak nie później niż 4 miesiące przed złożeniem wniosku o płatność rozliczającym zaliczkę. Jeżeli termin pomiędzy zawarciem umowy lub aneksu do umowy, na podstawie których przyznano zaliczkę, a złożeniem wniosku o płatność rozliczającym zaliczkę jest krótszy niż 4 miesiące Beneficjent powinien dostarczyć dokument potwierdzający ustanowienie zabezpieczenia

---

¹⁸ Wysokość zaliczki oraz warunki jej wypłaty, w tym konieczność ustanowienia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki określa art. 45 i 63 rozporządzenia 1305/2013 oraz rozporządzenie w sprawie zaliczek.

zaliczki niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni po dniu zawarcia umowy lub aneksu do umowy, na podstawie których przyznano zaliczkę. W przypadku, w którym zabezpieczeniem wydatkowania zaliczki jest zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, Beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia Agencji dokumentu potwierdzającego dokonanie blokady papierów wartościowych na rachunku zastawcy, na którym są zapisane. Środki z tytułu wypłaconej zaliczki nie mogą być wydatkowane na pokrycie kosztów kwalifikowalnych poniesionych przed dniem jej wypłaty.¹⁷⁾

7. W przypadku zaistnienia okoliczności wpływających na wydłużenie terminu rozpatrywania wniosku o płatność, w szczególności wskazanych w § 7 ust. 2–5, 10 i 12, z zastrzeżeniem ust. 8 i 9, Agencja będzie wymagała ustanowienia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki obejmującego okres umożliwiający całkowite rozliczenie pobranej zaliczki, w tym niezbędny na uzupełnienie braków formalnych, złożenie wyjaśnień przez Beneficjenta lub uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub gdy zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości wypłaty pomocy, bądź zaistnieją inne okoliczności skutkujące brakiem możliwości rozliczenia zaliczki przed upływem terminu obowiązywania dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki. W związku z wezwaniem Agencji, Beneficjent zobowiązany jest do złożenia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki nie później niż w terminie do 60. dnia poprzedzającego dzień wygaśnięcia ważności dotychczas obowiązującego dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki. Niedostarczenie przez Beneficjenta nowego dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki stanowi podstawę przystąpienia przez Agencję do realizacji uprawnień wynikających z tego dokumentu.¹⁷⁾
8. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w § 5 ust. 4, § 6 ust. 6, § 7 ust. 4 i 12 lub w § 12 ust. 4 pkt 2, Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta może wyrazić zgodę na zmianę terminu złożenia wniosku o płatność lub przedłużenie terminu wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy lub przywrócić termin na dokonanie określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, pod warunkiem przedłożenia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki obejmującego ten okres, w sytuacji gdy termin ważności dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki w wyniku powyższych okoliczności mógłby upłynąć. Postanowienia ust. 7 w zakresie terminowego dostarczenia przez Beneficjenta dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki obejmującego okres umożliwiający jej całkowite rozliczenie, zaś w przypadku niedopełnienia tego obowiązku, umożliwienia Agencji przystąpienie do realizacji uprawnień wynikających z tego dokumentu, stosuje się odpowiednio.¹⁷⁾
9. Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki wygasa, gdy:¹⁷⁾
  - 1) Agencja, przed upływem terminu jego ważności, nie zgłosiła żądania zapłaty;
  - 2) zrealizowane świadczenia gwaranta¹⁹⁾ osiągną maksymalną kwotę gwarantowaną;
  - 3) przed terminem jego wygaśnięcia nastąpi zwrot przez Agencję oryginału przedłożonego przez Beneficjenta dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki.
10. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, w szczególności w przypadku:¹⁷⁾
  - 1) upływu terminu, na jaki zabezpieczenie zostało udzielone;
  - 2) wypełnienia przez Beneficjenta zabezpieczonych zobowiązań;
  - 3) zwolnienia Beneficjenta z zabezpieczonych zobowiązań przed upływem terminu ważności zabezpieczenia;

---

¹⁹⁾ Właściwa instytucja finansowa albo podmiot, które wystawiły zabezpieczenie, o którym mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zaliczek.

- 4) gdy świadczenia dokonywane na podstawie dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki osiągnęły kwotę gwarantowaną;
  - 5) zwrotu całości otrzymanej zaliczki wraz z należnymi odsetkami.
11. Beneficjent po otrzymaniu od Agencji dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki niezwłocznie zwraca go podmiotowi, który wydał ten dokument.¹⁷⁾

§ 16

Postanowienia w zakresie korespondencji

1. Strony będą porozumiewać się w formie pisemnej lub w formie korespondencji elektronicznej we wszelkich sprawach dotyczących realizacji umowy⁶⁾. Korespondencja związana z realizacją umowy przekazywana będzie przez:
  - 1) Beneficjenta na adres: .....Oddział Regionalny Agencji.....;
  - 2) Agencję na adres: .....
(wymienić adres Beneficjenta)
2. Strony zobowiązują się do podawania numeru umowy w prowadzonej przez nie korespondencji. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przesyłania do oddziału regionalnego informacji o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie w formie określonej w ust. 1. Zmiana ta nie wymaga dokonania zmiany umowy. W przypadku niepowiadomienia przez Beneficjenta oddziału regionalnego o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie, wszelką korespondencję wysyłąną przez Agencję zgodnie z posiadanymi przez nią danymi Strony uznają za doręczoną.
3. Korespondencja w formie dokumentu elektronicznego do dnia zaistnienia obowiązku stosowania ustawy o doręczeniach elektronicznych w zakresie doręczenia korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej jest prowadzona za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej, o której mowa w § 1 pkt 4 umowy⁶⁾.
4. Korespondencja składana w postaci elektronicznej albo w formie dokumentu elektronicznego powinna być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracyjnego ze wskazaniem w treści dokumentu osoby opatrującej dokument pieczęcią.
5. Strony oświadczają, że elektroniczny adres do korespondencji Beneficjenta to: .....(o ile dotyczy). Podanie tego adresu wiąże się z wyrażeniem zgody na prowadzenie korespondencji w formie elektronicznej. Wobec czego wszelka korespondencja pomiędzy Stronami może być prowadzona przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) (stosuje się, jeżeli doręczenie następuje przez podmiot publiczny do podmiotu niebędącego podmiotem publicznym w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 i z 2022 r. poz. 1087) w okresie od dnia wejścia w życie ustawy o doręczeniach elektronicznych do dnia poprzedzającego dzień zaistnienia obowiązku jej stosowania, o którym mowa w art. 155 ustawy o doręczeniach elektronicznych. Jednakże nie stosuje się, jeżeli podmiot publiczny posiada adres do doręczeń elektronicznych).

§ 17

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do

Prezesa Agencji prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta w formie określonej w § 16:

- 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy i konieczności zwrotu określonej kwoty pomocy, w przypadku, gdy zwrot ten jest wymagany, lub
  - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej/całkowitej korekcie kwoty pomocy do wypłaty wraz z informacją o konieczności zwrotu określonej kwoty pomocy, w przypadku, gdy zwrot ten jest wymagany, lub
  - 3) informacji, w okresie związania celem, o konieczności zwrotu określonej kwoty pomocy, w okresie w jakim Beneficjent zobowiązany jest do zapewnienia trwałości operacji, zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013, o konieczności zwrotu określonej kwoty pomocy.
2. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie prośby do Prezesa Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem prośby bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 18

Ochrona danych osobowych

W dniu zawarcia umowy Beneficjentowi zostanie przekazana informacja o przetwarzaniu danych osobowych na formularzu określonym w załącznikach nr 3 i 4 do umowy.

§ 19

Akty prawne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie przepisy:

- 1) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339);
- 2) ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2157 i 2727);
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422, 2433 i 2727);
- 5) ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2068);
- 6) ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2022 r. poz. 2001 i 2727);
- 7) ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
- 8) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687);
- 9) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, 1723, 2127, 2243, 2370 i 2687);
- 10) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600);
- 11) ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r. 1087);

- 12) ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569, 1002 i 2754);
- 13) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu (Dz. Urz. UE. L 2014 Nr 138, str. 5);
- 14) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 15) rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.);
- 16) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wprowadzającego przepisy przejściowe (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 1, z późn. zm.);
- 17) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.);
- 18) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.);
- 19) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.);
- 20) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
- 21) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.);

- 22) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1310/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego niektóre przepisy przejściowe w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie środków i ich rozdziału w odniesieniu do roku 2014, a także zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 oraz rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1308/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie ich stosowania w roku 2014 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, z późn. zm.);
- 23) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2101 oraz z 2022 r. poz. 2653);
- 24) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie załączek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1857, z 2017 r. poz. 551 oraz z 2018 r. poz. 1691);
- 25) rozporządzenie w sprawie formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie formularza wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność w ramach niektórych działań i poddziałań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1488 oraz z 2022 r. poz. 155 i 1423).

§ 20

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

- 1) Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji.
- 2) Załącznik nr 2 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja.
- 3) Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.
- 4) Załącznik nr 4 – Oświadczenie wobec ARiMR o wypełnieniu obowiązku informacyjnego wobec innych osób fizycznych oraz klauzula informacyjna w zakresie przetwarzania danych osobowych (dotyczącej przetwarzania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa danych osobowych osób fizycznych, które zostaną przekazane przez Beneficjenta).

§ 21

Postanowienia końcowe

1. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.
2. Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

.....
AGENCJA

.....
BENEFICJENT